

IESKATS TREŠĀS ATMODAS LAIKA NOTIKUMOS MAZSALACĀ

Mazsalacas pilsētas bibliotēkas vadītājas ZANES JESKES prezentācija

25.03.2026.

Mazsalacieši iedzīvotāju saietā 1989. gada 10. jūlijā.
Foto Māris Zariņš

Mazsalacieši 1990. gada 18. novembra pasākumā.
Foto Māris Zariņš

Mazsalacieši akcijas «Baltijas ceļš» dalībnieki 1989. gada 23. augustā.
Foto Māris Zariņš

1988. gads

Politika kļūst "interesantāka
par dzeju".

J.Peters

Gadatirgus Mazsalacā 1988. gadā. Foto Māris Zariņš

08.1988.

Par taisnīgumu sadalē

Jauns cehs nākamgad būs gatavs
Mazsalacā. Arī tas būs krietns
ieguvums mūsu rajona vietējās
pārtikas programmas uzlabošanā.

Ceriņa I. Par taisnīgumu sadalē. Liesma (Valmiera), Nr.136, 1988, 30. augusts,
1.lpp.

drošības uzstā
staties Alzas

Valmieras ap
[neatlasāms] par 1
[neatlasāms] tel. - 24
[neatlasāms]

**SAKARĀ AR JAUNĀ DEŠU CEHA ATVĒRŠĀNU
MAZSALACAS PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAI
VAJADŽĪGI SEKOJOŠI DARBINIEKI.**

1. GAĻAS ATBĒISLOTĀJS	LIKME	0,78	RBĻ. ST.	1	DARB.
2. GAĻAS IZGRIEZĒJS	LIKME	0,78	RBĻ. ST.	2	DARB.
3. DEŠU MAĪSAS SASŅĀDĪTĀJS	LIKME	0,91	RBĻ. ST.	1	DARB.
4. DEŠU MAĪSAS SASŅĀDĪTĀJS	LIKME	0,78	RBĻ. ST.	1	DARB.
5. DEŠU FORMĒTĀJS	LIKME	0,68	RBĻ. ST.	2	DARB.
6. DEŠU FORMĒTĀJS	LIKME	0,61	RBĻ. ST.	4	DARB.
7. TERMISKĀS APSTRĀDES AGREGĀTA APKALPOTĀJS	LIKME	0,81	RBĻ. ST.	1	DARB.
8. TERMISKĀS APSTRĀDES AGREGĀTA APKALPOTĀJS	LIKME	0,78	RBĻ. ST.	1	DARB.
9. ĒLEKTROIEKĀRTU REMONTĒTĀJS	LIKME	0,68	RBĻ. ST.	1	DARB.
10. TVAIKA KATLI KURINĀTĀJS	LIKME	0,75	RBĻ. ST.	2	DARB.
11. PALĪGSTRĀDNIKUS - KRĀVĒJS	ALGA	100,-	RBĻ. MĒN.	2	DARB.
12. IEKŠĒJO SANTEHNISKO SISTĒMIJU APKALPOTĀJS	LIKME	0,78	RBĻ. ST.	1	DARB.
13. PLĀŅOŠANAS TĒLPIJU APKOPĒJS	ALGA	100,-	RBĻ. MĒN.	2	DARB.
14. VECĀKAIS MANTZINIS	ALGA	120,-	RBĻ. MĒN.	1	CILV.
15. GRĀMATVEIDIS	ALGA	180,-	RBĻ. MĒN.	1	CILV.
16. EKSPEDĪTORS	ALGA	120,-	RBĻ. MĒN.	1	CILV.
17. MEISTARS	ALGA	240,-	RBĻ. MĒN.	1	CILV.
18. VET. ĀRSTS	ALGA	65,-	RBĻ. MĒN.	1	CILV.

APDZĪVOJAMO PLĀTĪBU NENODROŠINA.

PIETIEKTIES MAZSALACĀ, OKTOBRA IELĀ 5
VAI PA TELEFONIEM NR. 51048, 51738.
MĀB ADMINISTRĀCIJA.

Mazsalacas Patērētāju biedrības sludinājums «Vajadzīgi sekojoši darbinieki» uz ziņojuma dēļa. 1988(?). Foto Māris Zariņš

09.1988.

Rūjienas filiāles Mazsalacas mūzikas skolas atvēršana

«[...] Rūjienas bērnu mūzikas skolas direktors Dzintars Kļaviņš: [...] ar šo rudeni atveram skolas filiāli Mazsalacā. Pamats tam jau bija, jo Mazsalacā uz vietas ar pilsētiņas bērniem jau strādāja divi pedagogi. Filiālē darbosies visas tās pašas nodaļas, kādas ir Rūjienā, proti: klavieru, vijoles, akordeona un pūšamo instrumentu nodaļas. Rūjienā skola jau sagatavota jaunajam mācību gadam, Mazsalacā filiālei atvērtās telpas, protams, bija jāizremontē. Ne viss ir kārtībā. Taču stundas jau varēs notikt. Septembrī vēl organizēsim audzēkņu papildu uzņemšanu.»

Mežaka M. Pie sliekšņa. Liesma, Nr.131, 1988, 20.augusts, 4.lpp.

Apsīte, Liene. Mazsalacas Mūzikas un mākslas skolu devums sabiedrības kultūras attīstībā. Rīga: 2006, 43.lpp., 6. att. Mūzikas skolas ēka Rīgas ielā 10. 1988. gads. Foto autors nav norādīts.

Attēls uzlabots ar Google Gemini AI palīdzību 23.03.2026.

09.1988.

Rūjienas filiāles Mazsalacas mūzikas skolas atvēršana

« [...] Toties lieliski, ka Mazsalacas pilsētas izpildkomiteja jaunā, enerģiskā priekšsēdētāja O. Beķera vadībā kopdarbībā ar kolhozu «Mazsalaca» šogad nopirka māju, izremontēja, labiekārtoja. Tagad aizbrauciet un apskatieties - ir pašiem sava mūzikas skola. Fantastiski īsā laikā tas tika paveikts! [...]»

Priedīte Z. Liktenim spītējot. Liesma, Nr.186, 1988, 25.novembris, 3.lpp.

Apsīte, Liene. Mazsalacas Mūzikas un mākslas skolu devums sabiedrības kultūras attīstībā. Rīga: 2006, 43.lpp., 7. att. Rūjienas mūzikas skolas filiāles Mazsalcā atklāšana. Foto autors nav norādīts.

Attēls uzlabots ar Google Gemini AI palīdzību 23.03.2026.

09.1988. Dzejas dienas.

Piemiņas akmens atklāšana dzejniekam Kasparam Daugulim Mazsalacas kapos

Piemiņas akmens atklāšana dzejniekam Kasparam Daugulim Mazsalacas kapos.
Foto Māris Zariņš

«Mazsalaca ir mana sapņu pilsēta. Vecaistēvs ar vecomāti kapos guļ, arī tagad es nāku no turienes, kur tikko atklāja piemiņas zīmi dzejniekam Kasparam Daugulim. Mamma te dzimusi, un viņa kādreiz tik skaisti stāstīja par Skaņokalnu, par Salacu, ka man likās: tā ir visjaukākā vieta pasaulē. Melotu, ja teiktu, ka daudz te esmu bijis, un tomēr... Apmēram tā sāka Jānis Peters Dzejas dienu tikšanās vakarā ar mazsalaciešiem, un tās nelikās pieklājības nodevas vien. Siltums bija abpusējs. Pirmo liesmiņu iededza kultūras nama meitenes, gaumīgi un precīzi izvēlētu Petera dzeju lasot (nedaiļrunājot). [..]»

Lāce A. Jānis Peters: "Tauta ir uzziedējusi". Liesma, Nr.147, 1988, 17.septembris, 2.lpp.

09.1988. Dzejas dienas.

Tikšanās ar dzejnieku Jāni Peteru Mazsalacas Kultūras namā

Tikšanās laikā ar mazsalaciešiem dzejnieks lasīja dzeju un atbildēja uz apmeklētāju jautājumiem, piemēram, par kādām idejām iestājas Radošā savienība, par latviešu valodas nozīmi, par vēlēšanām u.c.

J. Peters pēc tikšanās atzina: “[..] Tagad liela tautas daļa kļuvusi darbīga, jo noticējusi pārbūves procesam. Pāris gados esmu redzējis cilvēkos tik daudz gaismas kā vēl nekad savā mūžā. Tauta ir uzriedējusi.

Tā ir ar mieru pieciest liesāku aizdaru, bet to pazemo pašcieņas, pašapliecināšanās trūkums.

Tagad politika kļuvusi interesantāka par dzeju. Un tas vien ko liecina. Cilvēki izslāpuši pēc sarunas. [..] Jāpierod pie demokrātijas izpausmēm, jāpierod, ka cilvēks ar citādiem uzskatiem var te dzīvot un strādāt. Nevaram automātiski novilkt svītru: viņš labs tāpēc, ka partijas biedrs, tas slikts tāpēc, ka garīdznieks.”

09.10.1988.

Latvijas Tautas frontes (LTF) dibināšana

8. oktobrī mazsalacietes – Viktorija Puriņa, Pārsla Radziņa un Ieva Sālzirne, brauca lasīt dzērvenes.

Līdzī purvā bija maziņš radioaparāts, kurā pārraidīja LTF dibināšanas kongresu.

Viņas sekoja līdzī katram vārdam. Ar ogošanu gan īpaši neveicies.

Viktorijas Puriņas atmiņas. Pierakstītas 2023.gada jūlijā

03.11.1988.

Izraksts Valmieras rajona

Mazsalacas pilsētas izpildkomitejai

no LTF Mazsalacas grupas domes

sēdes protokola

Valmieras raj. Mazsalacas pilsētas
izpildkomitejai.

Izraksts no LTF Mazsalacas grupas
domes sēdes protokola.

1. Prasām pieņemt lēmumu pārtraukt
Mazsalacas pasta pastāvīgo izstrādāšanu
no mitou republikas, izņemot sūtījumus
Padomju Armijas karavīriem.
2. Prasām ielu regulāru attīrīšanu
no sniega.
3. Prasām ierīkot apgaismojumu visās
Mazsalacas ielās un automašīnu stā-
vlauzumā.
4. Prasām slēgt transporta kustību
Komjaunatnes bulvārī.
5. Gerosinām pārskatīt piedāvājumu par
seno nosaukumu atdošanu Mazsalacas
ielām (piem., Komjaunatnes bulvāris - Parka
iela) un senā Mazsalacas pilsētas
ģērbona aptiprināšanu.
6. Prasām studijām atrisināt jautā-
jumu par Mazsalacas autoostas pārceļša-
nu uz automašīnu stāvlauzumu.
7. Prasām nozāģēt apzāļasto roko, kas
atrodas cīvēļu dīķī, Komjaunatnes
bulvāra un Robeža ielas krustojumā.

1988. g. 3. novembrī. Protokolists: Džēlīte

11.11.1988./ 17.11.1988.

Iesniegums un lēmums par sarkanbaltsarkanā karoga pacelšanu

Mazsalacas pilsētas
Tautas deputātu padomes Īsp. kom.

Latvijas Tautas frontes
Mazsalacas pilsētas grupas domes

iesniegums.

Lūdzam pieņemt Īspildu Komitejā
lēmumu vai arī izsniegt atļauju pacelt
virš kultūrvēsturiskā pieminekļa, bijušās
Valtenbergu muižas, latviešu tautas
kultūrvēsturisko sarkanbaltsarkano karogu
pastāvīgai pļīvšanai.

Mērķis: Latviešu kultūrvēsturisko tradīciju
turpināšana.

LTF Mazsalacas pilsētas grupas
domes priekšsēdētāji: A. Bērziņš
J. Plūme

1988. gada 11. novembrī

Lēmuma projekts

Mazsalacas pilsētas Tautas deputātu padomes
izpildkomitejas

L Ē M U M S

17.11.88. Mazsalacā Nr. 71

Par Latvijas Tautas simbolikas
sarkanbaltsarkanā karoga pacelšanu virs
~~1111~~Mazsalacas vidusskolas ēkas

Pamatojoties uz Mazsalacas pilsētas iedzīvotāju un LTF Mazsa-
lacas grupas iesniegumu "Par tautas simbolikas: sarkanbaltsarkanā
karoga pacelšanu, Mazsalacas pilsētas Tautas deputātu padomes izpild-
komiteja NOLEMA:

1. Uzvilkt Latvijas tautas simboliku- sarkanbaltsarkano karo-
gu izmēru attiecībā 2 : 1 : 2 izmērā 2 : 1 : 2 virs Mazsalacas
vidusskolas vecās skolas Valtenbergu muižas ēkas
2. Karogu pacelt 1988. gada 18. novembrī pl. 16-os Mazsalacā,
~~2111~~ Komjaunatnes bulvārī Nr. 31 virs Valtenbergu muižas ēkas
Mazsalacas vidusskolas vecās skolas

Dokumenti no mazsalacietes Viktorijas Puriņas privātā arhīva.

Orģināldokumenta digitālie attēli uzlaboti, izmantojot Google Gemini AI

11.1988.

Mazsalacietes Pārslas Radziņas atmiņas par karoga šūšanu

«Gaisā virmoja brīvības saldā smarža un brīvas Latvijas cerība. Lai nostiprinātu pārliecību, ka mums šī brīvība ir kaut kas reāls un mēs to varēsim izcīnīt, pirmais solis bija Latvijas karogs.

Nopirkt jau nekur nevarēja. Arī pareizas krāsas audums nekur nebija. Tad mēs abas ar Viktoriju Puriņu sākām meklēt iespējas. Sadabūjām padomju armijas izpletni, jo karogam, kuru taisījāmies uzvilkt Valtenbergu muižas tornī, bija jābūt lielam.

Nokrāsojām īstajā Latvijas sarkanajā un ķērāmies pie šūšanas. Iznāca varens.

No tā brīža, kad sākām šūt, līdz brīdim, kad tornī uzvilkto karogu sveicināja pār Salacas tiltu braucošais vilciens, raudājām prieka asaras. Sajūtas bija neaprakstāmas. [..]»

18.11.1988. Mazsalacieša Viļa Zariņa atmiņas

Plkst. 16.00 sarkanbaltsarkanā karoga uzvilšana virs
Valtenberģu muižas jumta

« [..] Sarkanbaltsarkanā karoga pacelšanas brīdī biju kopā ar Jāni Rudiņu, Ēriku Ķūrēnu, Viktoriju Puriņu... Bija kopības sajūta, saviļņojums, ka esam latvieši, piederības sajūta dzimtajai vietai. Tas bija satraucošs brīdis manā mūžā, kad piedalījos šajā nozīmīgajā brīdī. Karogu pacēla, uzvilka goda vīrs Jānis Rudiņš. Daudzi sapulcējušies uz to visu noraudzījās atrodoties muižas priekšā.»

Viļa Zariņa atmiņas. Pierakstītas 15.04.2021.

Vēsturiskās Valtenberģu muižas foto mākslinieciska interpretācija,
izmantojot Google Gemini AI 13.03.2026.

18.11.1988.

Latvijas Tautas frontes Mazsalacas kultūras nama, pilsētas un kolhoza «Mazsalaca» grupas aicina **18. novembrī pl. 19** I pasaules karā kritušajiem mazsalaciešiem stādītajā piemiņas birzītē (pie Mazsalacas Luterāņu baznīcas) uz **PIEMIŅAS BRĪDI — MĪTIŅU** ar sveču uzdegšanu pie ozoliem.

Lūgti piedalīties vokālie ansambļi, pūtēju orķestri, Mazsalacas, Ramatas jauktais koris «Salaca». Interesentiem pulcēties gājienam pl. 18.45 pie kultūras nama.

18.11.1988.

Foto no Kultūras nama vadītājas Nellijas Nurmikas hronikas par kultūras notikumiem Mazsalacā 1988. gadā.
Piemīnas mītiņš Pirmajā pasaules karā kriušajiem mazsalaciešiem ar sveču uzdegšanu pie ozoliem. Foto autors nav norādīts.
Attēlu kvalitāte uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 17.03.2026.

1989. gads

“ Ir pienācis brīdis
izšķirties par savu
politisko pārliecību un
piederību. “

Z. Ziediņš

Gājēju tiltiņš pār Aurupītes gravu Mazsalacā. Foto Māris Zariņš

17.02.1989.

Atceres pasākums revolucionārei Annai Eļķei un ziedu nolikšana Varoņu kapos

KAS?	KUR?	KAD?
17. februārī pl. 14.30 Mazsalacā, tekstilfabrikas pagalmā pie piemiņas plāksnes, revolucionāres ANNAS EĻĶES nāves dienas 70 gadu atcere. Pl. 15 ziedu nolikšana Varoņu kapos.		
Aicinām piedalīties! Atnāc arī Tu, ar skuju zariņā aizdegtu sveci...		
Revolucionāro tradīciju klubs «Dzirkstis» un Mazsalacas tekstilfabrika		

03.03.1989. plkst. 18.00.

Tikšanās ar PSRS tautas deputātu kandidātu Jāni Peteru

No kreisās puses pirmais Jānis Peters, otrais Mazsalacas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs Ojārs Beķeris, trešais Indulis Āboltiņš, ceturtais Mazsalacas Kultūras nama direktore Nellija Nurmika.
Foto Māris Zariņš

No kreisās puses pirmā Mazsalacas vidusskolas skolotāja Daina Valdmane, otrais Andis Āboltiņš, trešā Vallija Bērziņa, ceturtais Mazsalacas Kultūras nama direktore Nellija Nurmika, sestā LKP rajona komitejas sekretāre Maija Čukure, astotais Jānis Peters.
Foto Māris Zariņš

03.03.1989. plkst. 18.00.

Tikšanās ar PSRS tautas deputātu kandidātu Jāni Peteru

PSRS tautas deputāta kandidāta JĀŅA PETERA programma PSRS vēlēšanām 1989. gada 26. martā 299.

Valkas un Valmieras rajona līmenī.
Meklēt iespējas Mazsalacas kultūras nama atjaunošanā.
Atbalstīt mazsalaciešu iniciatīvu glābt Salacas teiksmaino krastu ekoloģiju.

Darba Karogs (Valka), Nr.32, 1989, 16. marts, 2.lpp.

Pie mikroфона PSRS tautas deputātu kandidāts Jānis Peters, pa labi Mazsalacas izpildkomitejas priekšsēdētājs Ojārs Beķeris.
Foto Māris Zariņš

06.03.1989. plkst. 13.00

LPSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs, PSRS Tautas deputātu kandidāts Anatolijs Gorbunovs viesojas Mazsalacā

No kreisās puses pirmā Maija Čukure (LKP rajona komitejas sekretāre), viņai blakus stāv Jānis Zemļickis (LKP rajona komitejas pirmais sekretārs). Fotografijas priekšplānā ar ziediem rokās redzams Anatolijs Gorbunovs, aiz viņa Kārlis Škoba (Valmieras piena kombināta direktors). Foto autors Māris Zariņš

Mazsalacieši sagaida LPSR AP Prezidija priekšsēdētāju, PSRS Tautas deputātu kandidātu Anatoliju Gorbunovu. Foto autors Māris Zariņš

« [...] Sirsnīgi savā pilsētā viesi - LPSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāju PSRS tautas deputāta kandidātu Anatoliju Gorbunovu - sagaidīja mazsalacieši. Ar ziediem un mūziku uz tilta pār Salacu, ar satraukumu un reizē neviltotu prieku - atbraucis taču prezidents. Tas mazai pilsētiņai un tās iedzīvotājiem ir liels notikums. Aizkustinājumu neslēpj arī Anatolijs Gorbunovs: atzīstot, ka tik siltu sagaidīšanu vēl nav piedzīvojis. [...]»

Brūniņa V. Dzīvosim, strādāsim, ticēsim. Liesma, Nr.39, 1989, 10.marts, 1.lpp.

06.03.1989. plkst. 13.00

LPSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs, PSRS Tautas deputātu kandidāts Anatolijs Gorbunovs viesojas Mazsalacā

Fotogrāfijā redzams kā mazsalacieši pie Mazsalacas kultūras nama sagaida LPSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāju Anatoliju Gorbunovu.
Foto autors Māris Zariņš

No kreisās puses pirmais Anatolijs Gorbunovs, otrais Kārlis Škoba (Valmieras piena kombināta direktors), ceturtais Ojārs Beķeris (Mazsalacas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs), piektā Maija Čukure (LKP rajona komitejas sekretāre), sestais Jānis Zemļickis (LKP rajona komitejas pirmais sekretārs).
Foto Māris Zariņš

06.03.1989. plkst. 13.00

LPSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs, PSRS Tautas deputātu kandidāts Anatolijs Gorbunovs viesojas Mazsalacā

Fotogrāfijā no kreisās puses pirmais Anatolijs Gorbunovs, otrais Kārlis Škoba (Valmieras piena kombināta direktors), ceturtais Ojārs Beķeris (Mazsalacas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs), piektā (ar mikrofonu) Maija Čukure (LKP rajona komitejas sekretāre), sestais Jānis Zemļickis (LKP rajona komitejas pirmais sekretārs).

Foto Māris Zariņš

«[..] Nav tālu līdz Latvijas ekonomiskajai suverenitātei.

Prezidents uzskata, ka tas būs solis arī uz politisko suverenitāti, kas izpaustos gan ar veto tiesībām, gan arī noslēdzot savienības līgumu un

stingri norobežojot republiku un centra kompetences. [..]

Anatolijs Gorbunovs tāpat izteica domu, ka priekšā vēl vairāki jautājumi, par ko būs jākrusto Šķēpi, taču nevajadzētu steigties un uzsākt

visu uzreiz. Vispirms jātiek skaidrībā ar valodu, tad jālemj par pilsonību, himnu un pārējām lietām. [..]

- Tautai tagad ir iespējas izvēlēties savus vadītājus.

Bet daudz kas būs atkarīgs no tā, kādi veselīgi spēki ieplūdīs partijā no latviešu vidus. Citādi arī demokrātiskā ceļā neko nevarēs panākt. [..]»

Brūniņa V. Dzīvosim, strādāsim, ticēsim. Liesma, Nr.39, 1989, 10.marts, 1.lpp.

25.03.1989.

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis Sniedzēnu
kalnā

LATVIEŠU TAUTAS SĒRU PIEMIŅAS BRĪDIS
Mazsalacā, Sniedzēnu kalnā,
25. martā pl. 16, nevis 26. martā, kā ziņots iepriekš.

25.03.1989.

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis Sniedzēnu kalnā

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis pie Sniedzēnu kalna 25.03.1989.
Foto Māris Zariņš

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis pie Sniedzēnu kalna 25.03.1989.
Foto Māris Zariņš

25.03.1989.

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis Sniedzēnu kalnā

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis pie Sniedzēnu kalna 25.03.1989. Pie mikroфона Mazsalacas vidusskolas skolotājs Jānis Reinvalds.
Foto Māris Zariņš

Latviešu tautas sēru piemiņas brīdis pie Sniedzēnu kalna 25.03.1989. Pie mikroфона LTF Mazsalacas grupas kultordze Ināra Blūma.
Foto Māris Zariņš

26.03.1989.

PSRS Tautas deputātu vēlēšanas

1989. gada 26. martā PSRS tautas deputātu vēlēšanas [attēls]. Visi uz vēlēšanām!

<https://digitalbiblioteka.lv/?id=oai:the.european.library.DOM:47211&q=PSRS%20tautas%20deput%C4%81tu%20v%C4%93l%C4%93%C5%A1anas%201989.%20gads%20marts&tab=2&of=2-3> (skat. 06.03.2026.)

1989. gada 26. martā PSRS tautas deputātu vēlēšanas [attēls]. Visi uz vēlēšanām!

<https://digitalbiblioteka.lv/?id=oai:the.european.library.DOM:47212> (skat. 06.03.2026.)

30.03.1989.

187 Mazsalacieši atbalsta LPSR RS Valdes plēnumā pieņemto REZOLŪCIJU

Uzskatām par būtisku sastāvdaļu

Mēs, Latvijas PSR Valmieras rajona Sēļu ciema iedzīvotāji, ar saviem parakstiem apliecinām piekrišanu Latvijas PSR RS Valdes plēnumā pieņemtai Rezolūcijai.

Mēs, Sēļu ciema 161 iedzīvotājs, uzskatām Rezolūcijā ietvertās prasības par būtiski svarīgu pārkārtošanās sastāvdaļu.

Analoģiskas vēstules pienākušas arī no šī paša rajona Mazsalacas pilsētas (187 paraksti), Skanķalnes ciema (135 paraksti), citiem Valmieras rajona iedzīvotājiem (19 paraksti).

1988. gada 1. un 2. jūnijā norisinājās tā sauktais Radošo savienību plēnums.

Šajā plēnumā ar jaunām prasībām un protestiem uzstājās 25 rakstnieki. Žurnālists Mavriks Vulfsons norādīja uz Latvijas okupācijas faktu 1940. gadā.

<https://enciklopedija.lv/skirklis/204857-Latvijas-PSR-Rakstnieku-savien%C4%ABba>
(skat. 05.03.2026.)

Plēnums pieprasīja Latvijai “suverēnu nacionālo valstiskumu brīvu valstu savienībā”.

1989. gada 30. martā notika Radošo savienību valžu apvienotais plēnums, kura darba kārtībā bija Vīnes konferences dokumenti. Diskutēja par cilvēka un tautas tiesībām.

04.07. – 09.07.1989. «Objektīvs – 89»

Foto A. Afanasjevs.

Cvetkova V. Skats caur objektīvu. Jelgavas Ziņotājs, Nr.111, 1989, 15.jūlijs, 1.lpp.

Attēla kvalitāte uzlabota ar Google Gemini AI 17.03.2026.

«Mazsalacā no 4. līdz 9. jūlijam: noritēja VI republikāniskais skolēnu kino un foto amatieru salidojums, veltīts fotogrāfijas simt piecdesmit gadiem. [..]

Foto konkursā «Mazsalaca» tā dalībniekiem vajadzēja nofotografēt un izgatavot fotogrāfiju turpat vienā dienā. [..]»

Cvetkova V. Skats caur objektīvu. Jelgavas Ziņotājs, Nr.111, 1989, 15.jūlijs, 1.lpp.

Foto A. Afanasjevs.

Cvetkova V. Skats caur objektīvu. Jelgavas Ziņotājs, Nr.111, 1989, 15.jūlijs, 1.lpp.

Fotoattēla krāsu vizualizācija veidota ar Google Gemini AI 17.03.2026.

10.07.1989. Iedzīvotāju saiets Mazsalacā

Fotogrāfijā no kreisās puses pirmais Ēriks Vēbers (LTF Valmieras rajona nodaļas priekšsēdētājs), otrs Juris Vinters (LNNK), trešais ar karogu Jānis Šatrovskis, ceturtais Jānis Naglis (LTF Mazsalacas grupas priekšsēdētājs), piektais Vladimirs Šatrovskis (Valdis Atāls). Foto Māris Zariņš

Fotogrāfijā redzami mazsalacieši iedzīvotāju saietā pie ēkas Oktobra (tagad Baznīcas) ielā 19 Mazsalacā. Foto autors Māris Zariņš

«[...] Kā raksta valmierietis J. Šics, par LTF Domes valdes aicinājumu savu piekrietošo viedokli izteikuši Valmieras brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības un pilsētas ugunsdzēsēju vienības LTF grupas locekļi. Analogiska informācija saņemta arī no Mazsalacas MRS LTF grupas. Savukārt A. Sloka no Mazsalacas informējis, ka 10. jūlijā pilsētā noticis saiets (nav gan zināms, cik cilvēku tur bijis klāt), kurā pēc Valmieras viesu E. Vēbera un J. Vintera runām izteikts atbalsts minētajam LTF Domes valdes aicinājumam.»

Ieskats «Liesmas» pasta somā. Liesma, Nr.114, 1989, 22.jūlijs, 4.lpp.

10.07.1989. Iedzīvotāju saiets Mazsalacā

Mazsalacieši iedzīvotāju saietā pie ēkas Oktobra (tagad Baznīcas) ielā 19 Mazsalacā.
Foto autors Māris Zariņš

10.07.1989. Iedzīvotāju saiets Mazsalacā

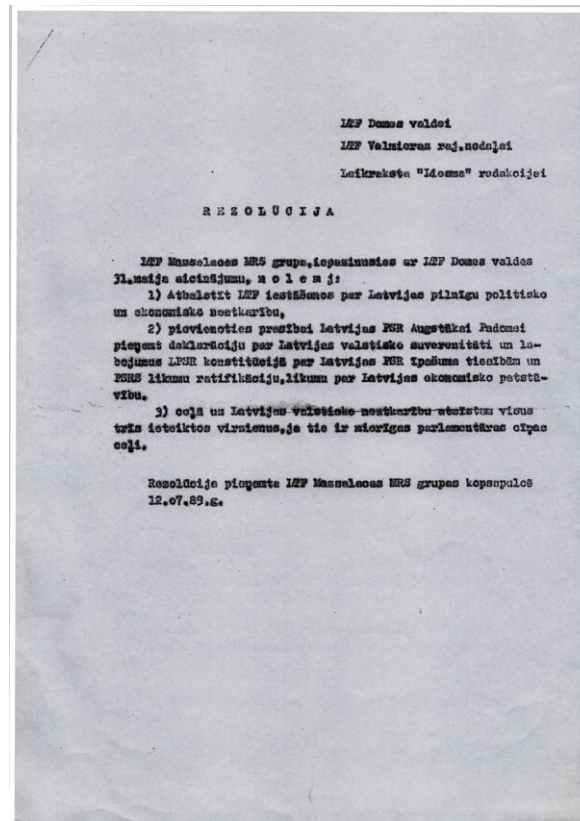

Mazsalacieši iedzīvotāju saietā pie ēkas Oktobra (tagad Baznīcas) ielā 19 Mazsalacā.
Foto autors Māris Zariņš

12.07.1989. LTF Mazsalacas MRS grupas rezolūcija

Norāde pie Mazsalacas Mežrūpniecības saimniecības kantora ēkas. Foto Māris Zariņš

LTF Mazsalacas MRS grupas Rezolūcija. Dokuments no Māra Zariņa privātā arhīva

LTF Domes valdei
LTF Valmieras raj. nodaļai
Laikraksta "Liesma" redakcijai

REZOLŪCIJA

LTF Mazsalacas MRS grupa, iepazīsies ar LTF Domes valdes 31. maija aicinājumu, **n o l e m j :**

- 1) **Atbalstīt LTF iestāšanos** par Latvijas pilnīgu politisko un ekonomisko neatkarību,
- 2) **Pievienoties prasībai** Latvijas PSR Augstākajai Padomei pieņemt deklarāciju par Latvijas valstisko suverenitāti un labojumus LPSR konstitūcijā par Latvijas PSR ipašuma tiesībām un PSRS likumu ratifikāciju, likumu par Latvijas ekonomisko patstāvību,
- 3) **Ceļā uz Latvijas valstisko neatkarību** atbalstīt visus trīs ieteiktos virzienus, ja tie ir mierīgas parlamentāras cīņas ceļi.

Rezolūcija pieņemta LTF Mazsalacas MRS grupas kopsapulcē **12.07.89. g.**

18.11.1989.

Izdod laikraksta "Mazsalacas Vēstis" pirmo numuru

Preses kiosks Mazsalacas centrā 20. gs. 90. gadu sākumā. Tas atradās Oktobra (tagad Baznīcas) un Pasta (tagad Gustava Ērenpreisa) ielas stūrī.
Foto Māris Zariņš

Laikraksta “Mazsalacas Vēstis” redkolēģija un domubiedri

No labās puses pirmais fotogrāfs Māris Zariņš, otrā Viktorija Puriņa, trešā Rudīte Taube, ceturtā Baiba Bašķere, piektā Ilze Rozenštoka, sestā Sandra Pakule, aizmugurē no kreisās puses pirmais Jānis Bērziņš. Foto Māris Zariņš (?)

18.11.1989.

Nereāls jautājums – KAD?*

Es domāju, ka mūsu mērķis ir neatkarīga Latvija, Latvija ārpus PSRS sastāva. Ceļi ir dažādi. Uzdrošināšos uzdot jautājumu. Varbūt, protams, nereālu, es domāju tikai precizitātes ziņā. Bet mēģiniet paminēt! Kad?

J.N. Es domāju, apmēram pēc pieciem gadiem. Tas ir visilgākais.

M.R. Man bail par to domāt. Varbūt pēc 20 gadiem.

M.S. Divu triju gadu laikā.

J. Bērziņš. Ja ne Tu, tad kas! Ja ne šodien – tad kad! Mazsalacas Vēstis, Nr.1, 1989, 18. novembris, 2. lpp.

* Uz jautājumu atbild Mazsalacas grupas TF darbības koordinātori Jānis Naglis (J.N.), Māris Radziņš (M.R.), Mihails Siņicins (M.S.).

Vēsturiskā mašīnraksta digitāla rekonstrukcija ar Google Gemini AI 18.03.2026.

18.11.1989.

PAZIŅOJUMS

18.novembrī izliksim sarkanbaltsarkanos karogus ! -
Plkst.16 ev.-luter.baznīcā dievkalpojums.Aizdegsim svecītes
pie 1914. - 1920.g.kritušo karavīru pieminekļa.Vakarā lai mirdz sve-
ču liesmiņas logos.Atmiņai,piemiņai.Kritušajiem un nomocītajiem.
Latvijas nākotnei.

Mazsalacas pils. TF Dome

24.11.1989.

Kultūras nama projektu konkursa noslēgums

Uzvarēja 589. projekts – tas bija jauno arhitektu Ilonas Dreimanes un Aivara Pēterona izvēlētie laimīgie cipari.

“Jūsu pilsēta ir ļoti savdabīga un skaista, un tieši tas mūs iedvesmoja,” par savu apņemšanos piedalīties konkursā, kultūras nama viesu grāmatā rakstījuši abi arhitekti. Jaunajā namā bija plānotas daudz telpas, svinīgo ceremoniju zāle, plašs vestibils, kafejnīca, videozāle, arī sava vasaras estrādīte... [..]

Vienlaikus ar kultūras nama projektu tapuši arī kolhoza “Mazsalaca” administratīvās ēkas, ēdnīcas projekti. Paredzēta konferenču zāle valdes sēdēm un kolhoznieku godībām. [..] Tas, ka pilsētā nav neviena patstāvīga uzņēmuma, daudzkreiz labas idejas atstājis tikai ideju līmenī,” norādījis izpildkomitejas priekšsēdētājs Ojārs Beķeris.

10.12.1989.

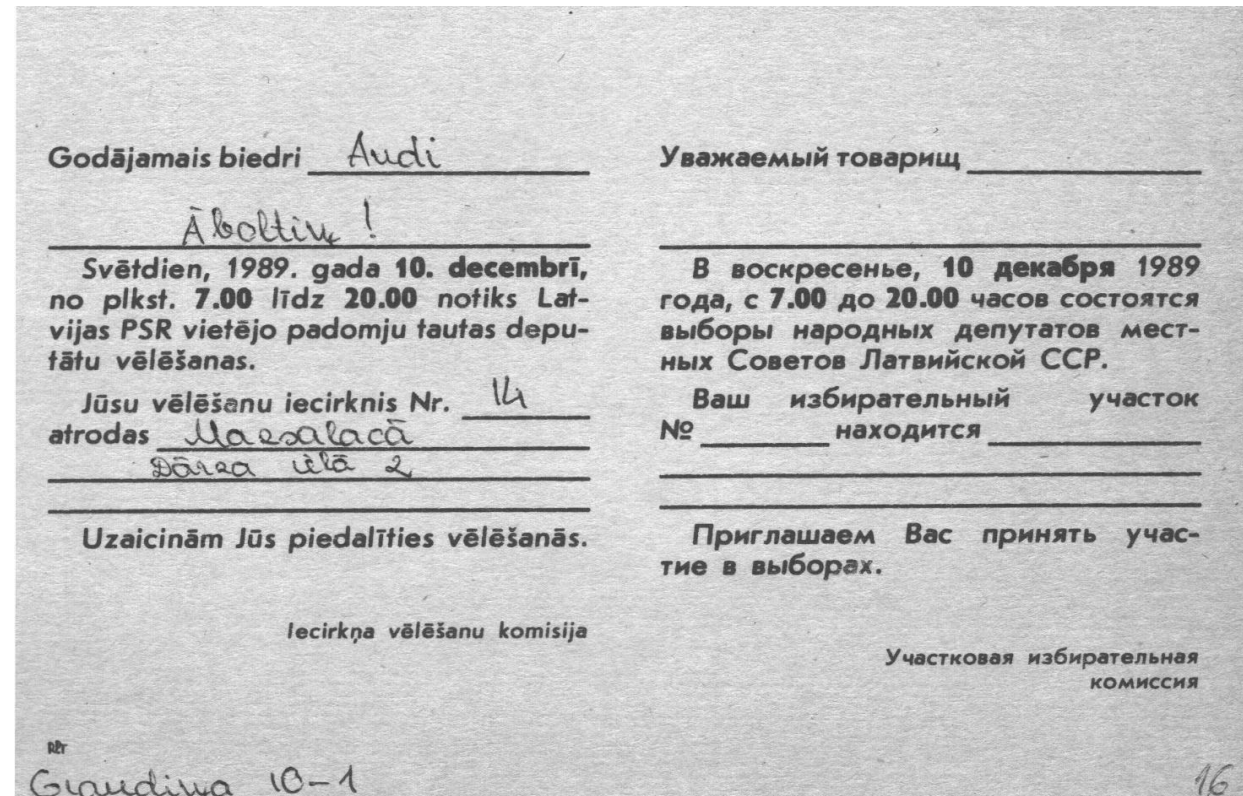
Latvijas PSR vietējo padomju Tautas deputātu vēlēšanas

"1989.g.10.decembrī -Latvijas PSR vietējo padomju Tautas deputātu vēlēšanas" : Plakāts
<https://dom.lndb.lv/data/obj/1623891.html> (skat. 11.03.2026.)

10.12.1989.

Latvijas PSR vietējo padomju Tautas deputātu vēlēšanas

Iecirkņa vēlēšanu komisijas aicinājums Andim Āboltiņam uz Latvijas PSR vietējo padomju tautas deputātu vēlēšanām 1989. gada 10. decembrī.
No mazsalacieša Anda Āboltiņa privātā arhīva

10.12.1989.

Atjaunotā Mazsalacas pilsētas ģerboņa atklāšana

Fotogrāfija no Mazsalacas muzeja krājuma.
Attēla kvalitāte uzlabota ar Google Gemini AI
13.03.2026.

No kreisās puses pirmais ir Mazsalacas vidusskolas skolotājs Jānis Reinvalds, otrā Mazsalacas Kultūras nama darbiniece Dace Jurka, trešais Mazsalacas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs Ojārs Beķeris, piektais Mazsalacas vidusskolas skolotājs Uldis Dreimanis, sestais Mazsalacas patērētāju biedrības priekšsēdētājs un LTF Mazsalacas grupas priekšsēdētājs Jānis Naglis. Pēc mazsalacieša Anda Āboltiņa vārdiem, atjaunotā Mazsalacas pilsētas ģerboņa autors metālmākslinieks Miervaldis Zibens.

Foto Māris Zariņš

1989. gads. Latvijas pilsoņu reģistrācija veikalā «Ziediņš»

Latvijas pilsoņu reģistrācija veikalā "Ziediņš" Mazsalacā 1989. gada rudenī (?). Pirmā no labās Mazsalacas vidusskolas vēstures skolotāja Baiba Meļķe, kura veic pilsoņu reģistrāciju.
Foto Māris Zariņš

Pirmais no labās puses Mazsalacas pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs Ojārs Beķeris, otrā mazsalacas vidusskolas vēstures skolotāja Baiba Meļķe, trešā mazsalaciete, LTF Mazsalacas grupas dalībniece Viktorija Puriņa.
Foto Māris Zariņš

Turpinās Latvijas pilsoņu reģistrācija

NEPZĪVOTĀJU ZINĀŠANAI

turpinās reģistrēt Latvijas pilsoņus.

Katru ceturtdienu no plkst. 14⁰⁰ - 18⁰⁰

veikalā "Ziedinš"

25.12.1989.

Koncerts - dievkalpojums Mazsalacas Evaņģēliski Luteriskajā baznīcā

1989. gada 25. decembrī pl. 12.00

Mazsalacas

Evaņģēliski Luteriskā baznīcā

Gaidīsim arī Jūs

koncertā — dievkalpojumā

ZIEMASSVĒTKU

NOSKAŅAS

Mazsalacas Tautas fronte

Piedalās:

⊙ Mācītājs _____

⊙ Jaunatnes kamerkoris

Sindi

putnu dārzs,

Kolektīva mākslinieciskais vadītājs —

IVARS BERZIŅŠ

Ielūgums uz koncertu – dievkalpojumu Mazsalacas
Evaņģēliski Luteriskā baznīcā. No mazsalacieša Anda
Āboltiņa privātā arhīva.

Attēls uzlabots ar Google Gemini AI 25.03.2026.

1990. gads

“[...] mums ir jāklūst kulturālākiem savā dvēselē, attiecībās ar cilvēkiem. Mums ir jāapzinās, ka to, kā mums trūkst neatnesīs “laimes lācis”. Tas ir mūsu rokās, mums tas ir jāatrod ar savu darbu, jo neatkarīgai Latvijai, tāpat arī Mazsalacai, ir jābūt stiprai un drošai. Mums ir jāliek lietā viss, ko mēs protam un spējam. Tikai tad mēs varēsim nesatricināmi iet neatkarīgas Latvijas ceļu.”

Baiba Baškere

Izstāde Mazsalacas Patērētāju biedrības telpās.
Foto Māris Zariņš

16.03.1990. un 23.09.1990.

16. martā Mazsalacas pilsētas Izpildkomiteja 16. martā Mazsalacas pilsētas Izpildkomiteja, noklausoties sieviešu padomes priekšsēdētājas V. Bērziņas ziņojumu par Mazsalacas iedzīvotāju ierosinājumu (476 par un 5 pret), **atjaunot Ļeņina ielas vēsturisko nosaukumu – Pērnavas iela**, nolēma atjaunot ielas vēsturisko nosaukumu.

Mazsalacas Vēstis, Nr.5, 1990, 4.lpp.

Ņemot vērā 406 iedzīvotāju viedokli, tā paša gada 23. septembrī ar lēmumu Nr. 52 Mazsalacas pilsētas Izpildkomiteja nolēma atjaunot ielu vēsturiskos nosaukumus šādām ielām: **Oktobra iela - Baznīcas iela; Pētera Birzgaļa iela - Rīgas iela; Arnolda Graudiņa iela - Avotu iela; Annas Eļķes iela - Upes iela; Zelmas Āboltiņas iela - Krasta iela.**

Lēma nodrošināt iedzīvotāju pierakstīšanos ielu vēsturiskiem nosaukumiem līdz 1990. gada 31. decembrim.

TDP IK. Mazsalacas Vēstis, Nr.14, 1990, 15.novembris, 2.lpp.

Vecais ielas nosaukums	Jaunais
Ļeņina	Pērnavas iela
Pionieru	Pasta
Komjaunatnes bulvāris	Parka iela
Oktobra	Baznīcas iela
P. Birzgaļa	Rīgas iela
A. Graudiņa	Avotu iela
A. Eļķes	Upes iela
Z. Āboltiņas	Krasta iela

Ātrai uzziņai. Mazsalacas Vēstis, Nr.14, 1991, maijs, 4.lpp.

18.03.1990.
Latvijas PSR
Augstākās
Padomes vēlēšanas

1990. gada 18. martā Latvijas PSR Augstākās Padomes
vēlēšanas [attēls] / mākslinieks Aleksandrs Bulikins
<https://dom.lndb.lv/data/obj/757186.html>

17.04.1990.
Ar vēlētājiem
Mazsalacā tiekas
AP deputāts,
Valmieras RIK
priekšsēdētājs
Andris Bērziņš

ANDRIS BĒRZIŅŠ MAZSALACĀ

17.aprīlī Mazsalacā ar saviem vēlētājiem tikās AP deputāts, Valmieras RIK priekšsēdētājs Andris Bērziņš.

Mazsalaciešus interesēja dažāda rakstura jautājumi. Kaut arī vēlētāju skaits, kuri bija ieradušies pēc palīdzības, bija neliels, tāpat kā visur citur, arī Mazsalacā cilvēki interesējās par tiesībām uz rehabilitāciju, tāpat atgūt to, kas kādreiz tiem piederējis.

Viens no vēl joprojām aktuāliem jautājumiem Mazsalacā ir deficīto preču iegāde. Šajā jautājumā īpašu palīdzību lūdza daudz bērnu mātes. Svarīga problēma radusies 7 mazsalaciešu ģimenēs, kuras jau otro gadu gaida apsoltos dzīvokļus mājā, P. Birzgaļa ielas Nr.4 nama vietā. Šī nama iedzīvotāji, cerot uz solīto, dzīvo šaurākos pagaidu dzīvokļos, kuros kārtīgi nevar izvietot pat visas mēbeles. Deputāts Andris Bērziņš ļoti uzmanīgi uz klausīja vēlētāju vēlmes un apsoltāja iedzīvotājiem, kopīgi ar Mazsalacas TDP šos sasāpējušos jautājumus risināt.

R.P. Varbūt arī lasītāji vēlas izteikt savas domas par P. Birzgaļa ielas nama Nr.4 saglabāšanu. Vai šim namam ir kāda vēsturiska vērtība, kura ir svarīgāka par šo 7 ģimeņu sadzīves apstākļiem. Savas domas lūdzam sūtīt uz adresi p/k 110.

21.04.1990.

Mazsalacieši Vislatvijas Tautas deputātu sapulcē “Daugavas” stadionā

Mazsalacieši - Vislatvijas tautas deputātu sapulces dalībnieki. No labās puses pirmais ārsts Andris Kalniņš. Foto Māris Zariņš

Mazsalacieši - Vislatvijas tautas deputātu sapulces dalībnieki. No labās puses otrais ārsts Andris Kalniņš. Foto Māris Zariņš

21.04.1990.

Mazsalacieši Vīslatvijas Tautas deputātu sapulcē “Daugavas” stadionā

Mazsalacieši - Vīslatvijas tautas deputātu sapulces dalībnieki. No labās puses pirmais Ramatas pagasta priekšsēdētājs Aldis Zass, otrs Mazsalacas mežrūpniecības saimniecības meistars Aivars Mickevičs.
Foto Māris Zariņš

Fotogrāfijā redzami mazsalacieši - Vīslatvijas tautas deputātu sapulces dalībnieki.
No labās puses pirmā zobārste Ingrīda Kalniņa, otrs ārsts Andris Kalniņš, trešais šoferis Edgars Raudiņš.
Foto Māris Zariņš

04.05.1990.

4. maijā LPSR Augstākā Padome pieņēma “Deklarāciju par Latvijas neatkarības atjaunošanu”, kurā tika atzīta 1918. gada 18. novembrī proklamētā neatkarīgā Latvijas valsts.

Mazsalaciete Ieva Sālzirne atceras, ka tolaik skaitījusi līdzī katru balsi. Klausījusi radio un rosījusies pa dārzu.

Attēls ģenerēts ar Google Gemini Ai pēc lietotāja pieprasījuma 24.03.2026.

21.05.1990.

Konkurss «Mūsu pilsētas sakoptākā māja»

Foto Māris Zariņš

Kā skaistākās un sakoptākās privātmājas tika novērtētas Rasmus Ansones māja Lazdu ielā un Marijas Gulbes māja Dzirnavu ielā. Sakoptākās Namu pārvaldes mājas bija Pērnavas ielā 21 un Kr. Boča (tagad Rūjienas) ielā 17. Pie katras atzinīgi novērtētās mājas piestiprināja emblēmu ar cielavas attēlu, jo šis putns simbolizē latviešu darba tikumu un darba darītāju, un mājas īpašnieki saņēma arī metālkalumā veidotu karoga turētāju, kuru bija izgatavojis Arvīds Freijs.

Kauliņa S. Man viņa ir visskaistākā – tik un tā. Mazsalacas Vēstis, Nr.8, 1990, 1.lpp.

Attēla uzlabošanai izmantots [Google Gemini AI](#) 18.03.2026.

[?].07[?]. 1990.

Valmieras rajona TDP 3. sesija Mazsalacā

Tās priekšsēdētājs bija A. Bērziņš. Sēdē diskutēja par pilsētas ekonomiskajām un sociālajām problēmām, izskatīja Represēto kluba iesniegumu u.c. jautājumus.

Bērziņš J. Nekaunībai ir trīs veidi: nezināt neko, slikti zināt to, ko zina visi, zināt ne to ko vajag. Mazsalacas Vēstis, Nr.8, 1990, 4.lpp.

Foto Māris Zariņš

Attēla kvalitāte uzlabota ar Google Gemini AI 13.03.2026.

11.08.1990.

A.Kirhenšteina pieminekļa atklāšana Mazsalacas centrā. 20.09.1986. Foto autors nav zināms

A.Kirhenšteina pieminekļa postaments pēc krūšutēla pazušanas. 11.08.1990. Foto Māris Zariņš.

No pilsētas centra laukuma pazūd Augusta Kirhenšteina bronzas krūšutēls. Vainīgie netiek atrasti.

23. augustā Mazsalacas pilsētas deputāti nolemj, ka turpmāk Augusta Kirhenšteina krūšutēls glabāsies Mazsalacas vidusskolas novadpētniecības muzejā.

Piemineklis no skolas muzeja vēlāk nenoskaidrotos apstākļos pazudis. “Valmieras rajonā no Mazsalacas vidusskolas šķūņa, ko izmanto par noliktavu, nozagts A. Kirhenšteina bronzas krūšutēls,” rakstīts 1993. gada 19. februāra laikraksta “Lauku Avīze” Policijas hronikā.

23.08.1990.

23. augustā Mazsalacā izveidoja Zemes komisiju šādā sastāvā: Rota Bērziņa, Andris Riekstiņš, Andris Klaužs, Valija Bērziņa, Mārtiņš Prauliņš. Kā norādīja Izpildkomitejas priekšsēdētājs Ojārs Beķeris, Mazsalacas Izpildkomiteja jau saņēmusi vairākus iesniegumus par bijušo īpašumu atdošanu.

Mazsalacas tautas deputātu padomes 20.sasaukuma 5.sesija. Mazsalacas Vēstis, Nr.10, 1990, 22.septembris, 3.lpp.

12.1990.

Deputāta Māra Zariņa ideja par Izstāžu zāli Mazsalacā

Pilsētas Izpildkomiteja atbalstīja ideju par Izstāžu zāles ierīkošanu Rīgas ielā 1, Mazsalacā, pārbūvējot “Baltās skolas” internāta gala saimniecības ēku.

Telpas bija pietiekami plašas, lai tajās rīkotu ne tikai izstādes, bet arī folkloras sarīkojumus, tikšanās, kultūras pasākumus un atrastu vietu novada muzejam, jo pilsētā tāds nebija.

Uzsāka arī darbu pie telpu projektēšanas.

Zariņš M. Izstāžu zāle Mazsalacā – sapnis vai realitāte. Mazsalacas Vēstis, Nr.16, 1990, 6.decembris, 1.lpp.

Zariņš M. Izstāžu zāle Mazsalacā – sapnis vai realitāte. Mazsalacas Vēstis, Nr.16, 1990, 6.decembris, 1.lpp.
Foto Māris Zariņš.
Attēla uzlabošanai izmantots Google Gemini AI 24.03.2026.

1991. gads

“[..] Laiks ir sarežģīts! Lai
kultūra dzīvotu,
mums ir jādomā! [..]”

Jānis Kurpnieks

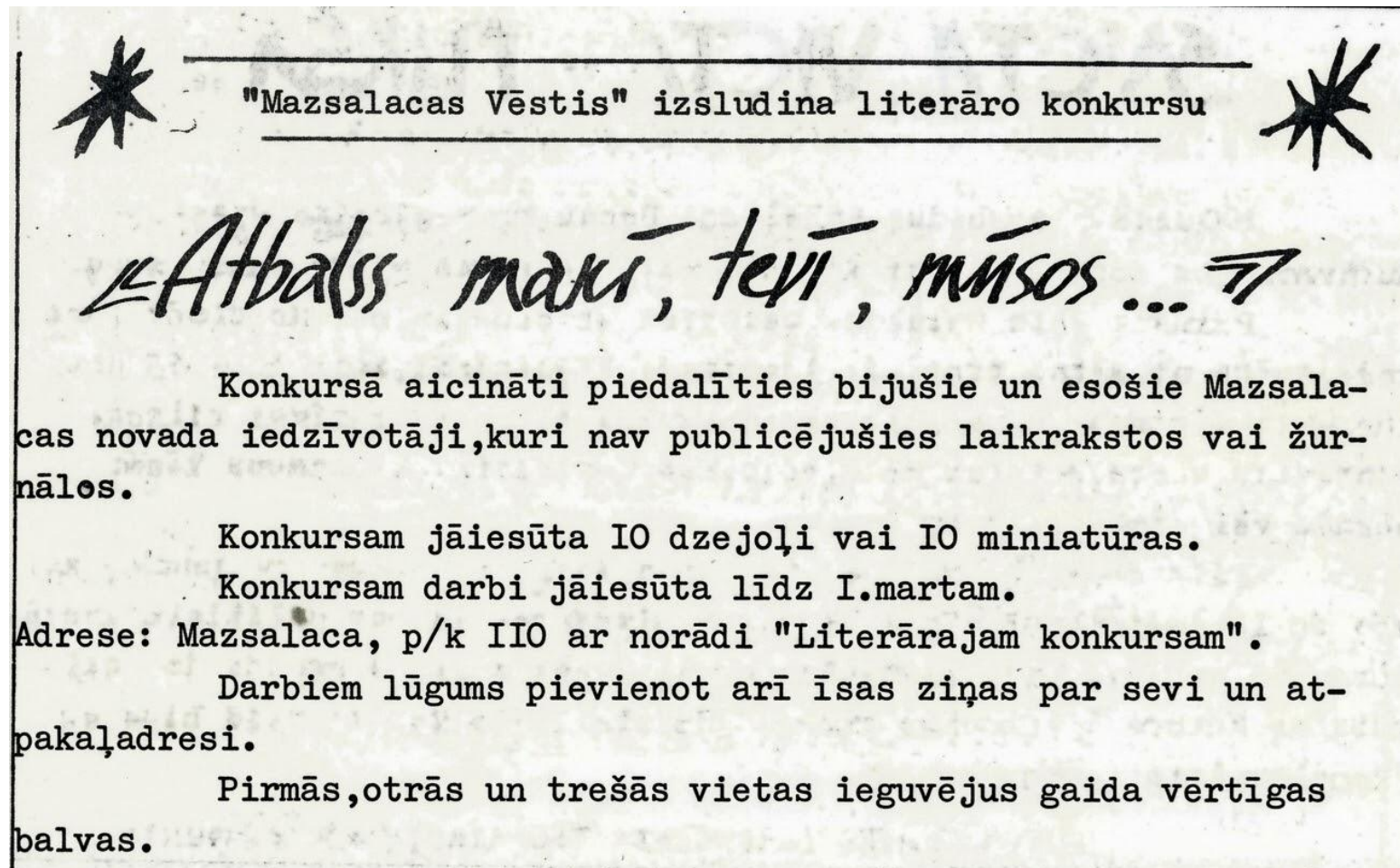
Mazsalacas Vēstis, Nr.15, 1991, novembris, 4.lpp.

L.Lapenausā foto.

Attēla kvalitāte attēlā uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 17.03.2026.

01.1991.

Literārais konkurss "Atbalss manī, tevī, mūsos..."

 "Mazsalacas Vēstis" izsludina literāro konkursu

Atbalss manī, tevī, mūsos ...

Konkursā aicināti piedalīties bijušie un esošie Mazsalacas novada iedzīvotāji, kuri nav publicējušies laikrakstos vai žurnālos.

Konkursam jāiesūta 10 dzejoļi vai 10 miniatūras.

Konkursam darbi jāiesūta līdz 1. martam.

Adrese: Mazsalaca, p/k IIO ar norādi "Literārajam konkursam".

Darbiem lūgums pievienot arī īsas ziņas par sevi un atpakaļ adresi.

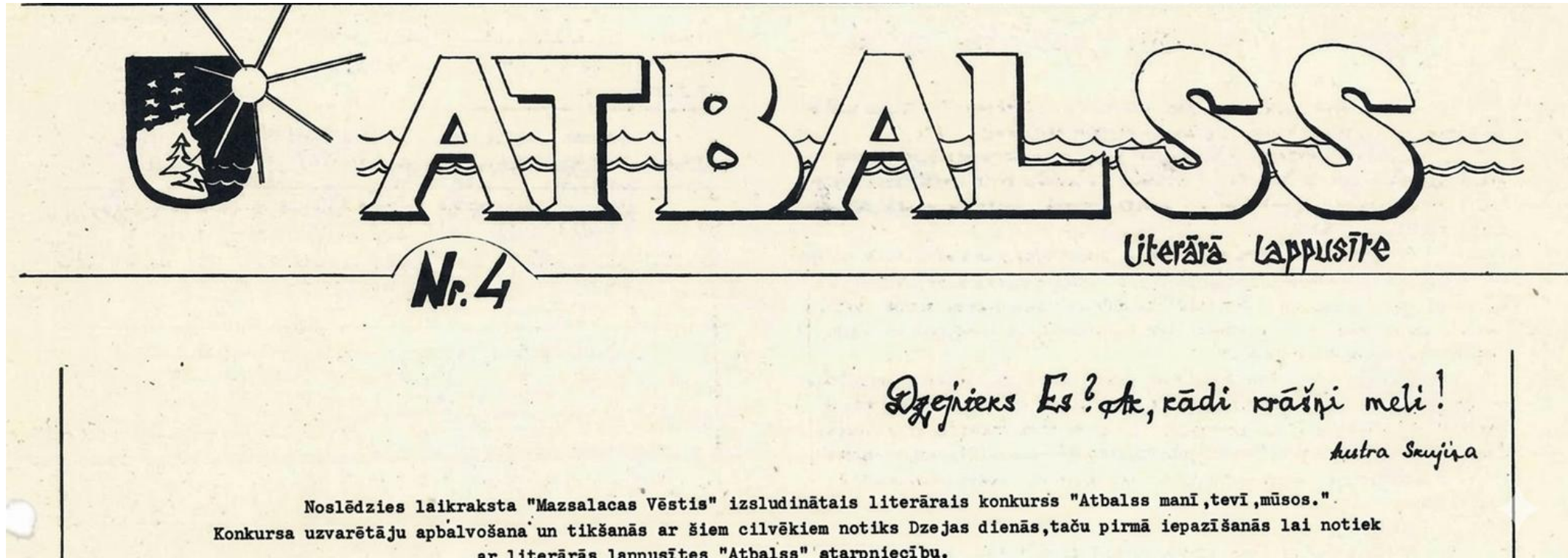
Pirmās, otrās un trešās vietas ieguvējus gaida vērtīgas balvas.

Atbalss manī, tevī, mūsos... Mazsalacas Vēstis, numurs nav norādīts, 1991., 6. lpp.

Teksta kvalitāte attēlā uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 20.03.2026.

06.1991.

ATBALSS literārā lappusīte Nr. 4

Mazsalacas Vēstis, Nr.8, 1991, jūnijs, 3.lpp.

Teksta kvalitāte attēlā uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 20.03.2026.

06.1991.
ATBALSS literārā
lappusīte Nr. 4.

1991.gads. Janvāris.

Degošas sirdis iemītas bruģakmenī,
Naidis iesprausts durkļa galā,
Nav ne šodienas, ne pagātnes,
Viss iet kā šausmu filmā.

Kliedziens lido virs vecpilsētas.
Namu sienās atbalsojas vaidi.
Drudžaina elpa tur karogu
sarkanbaltsarkano,
Acis meklē izeju.

Rīga, mīļā, vecā Rīga...
Tevi atkal pērk un pārdod.
Tirgoņu ielā dzirdu kņadu -
Pārdevējs Latviju tirgo...

Apturiet pasauli, izdzēsiet sauli.
Acis manas top aklas.
Rīga, bruģakmenī tavā ir
Asinīm rakstīts

03.03.1991.

Mazsalacieši par neatkarīgu Latviju

3. martā notika iedzīvotāju aptauja par Latvijas Republikas neatkarību. Aptaujas dalībniekiem bija jāatbild uz jautājumu “Vai jūs esat par demokrātisku un valstiski neatkarīgu Latvijas Republiku?”.

Mazsalacā aptaujai bija reģistrēti 2094 cilvēki, par Latvijas neatkarību nobalsoja 2071 cilvēks jeb 96%. Puse no mazsalaciešiem savu attieksmi bija izteikuši jau 2. martā, kad tika iekārtots Vēlēšanu iecirknis. Daži no mazsalaciešiem izdarīt savu izvēli bija ieradušies ar ziediem. Aptaujas norisē daudz palīdzējuši LTF Mazsalacas grupas dalībnieki: V. Puriņa, J. Naglis, M. Radziņš, A. Kalniņš, P. Auzāns u.c.

13.03.1991.

Pirmo reizi vietējā radio translēja Mazsalacas TDP sesiju

Piedalījās 26 no 30 deputātiem. Tika apspriesti budžeta jautājumi, diskutēja par r/a “Latvijas lini” Mazsalacas filiāles mazbērnu novietni, nolēma uz tās pamata bāzes veidot bērnudārzu. Runāja par pilsētas attīrīšanas ierīču būves projektu, uzklausīja vērtējumu par IK darbu un izlietotajiem līdzekļiem.

Nobalsoja, ka laikraksts “Mazsalacas Vēstis” tagad ir pašvaldības izdevums, līdz 1. augustam par laikraksta galveno redaktoru iecēla J. Bērziņu ar algu 350 rubļi mēnesī. Uzklausīja jaunsaimniekus par zemes piešķiršanu, apstiprināja zemes gabala nomu pārvietojamai kafejnīcai pilsētas centrā u.c. jautājumus.

25.03.1991.

Pieminot 25. marta deportāciju upurus.

Foto Jānis Slotiņš. No mazsalacietes Lienītes Liepiņas privātā arhīva.

Attēlu kvalitāte digitāli uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 23.03.2026.

Gatavojoties Mazsalacas 130 gadu jubilejai

LAIKMETS un MĒS

Fotogrupa "Tālava" atklātībā nāca 1988.gadā un sevi sabiedrībai pieteica ar izstādi Valmieras muzejā, kur apskatei un vērtēšanai bija izlikti ap 80 labākiem individuāliem darbiem.

Šajā grupā apvienojās pieci fotomeistari ar dažādām domām, darbu izpildes tehniku, bet vienu mērķi - atspoguļot sava dzimtā Tālavas novada dabu, uztvert spilgtākos dzīves momentus, reportāžu veidā sniegt informāciju ikdienā.

Naukšēnu pusi caur objektīvu vēro Rainis Tenters, Mazsalacā darbojas Māris Zariņš, bet Valmieras dzīvi uztver Aleksejs Kozipecs, Juris Naumovs, Gaidars Paegle. Grupa ik gadu plāno darbu izstādi.

1989.gadā tautas atmoda - "Baltijas ceļš", 1990.g. "Rūjiena - rūjienieši", bet 1991.gada janvārī neplānoti tapa fotoreportāža ar 100 darbiem par notikumiem Rīgā uz barikādēm.

Šogad maijā notiks fotoakcija "Viena diena Mazsalacā". Kas ir vienas dienas akcija? Tas nozīmē, ka pilsētā diennakts laikā iziet vienlaicīgi vairāki fotogrāfi kopā ar žurnālistiem pie cilvēkiem mājās, darbā, sabiedriskās vietās. Aicinām visus iedzīvotājus būt atsaucīgiem! Sakopsim savu tuvāko un tālāko apkārtni, jo objektīvs tver kā pozitīvo, tā negatīvo.

Lūdzam uzņēmumu vadītājus atbalstīt fotogrāfu darbību. Šīs vienas dienas akcijas darbi būs sakopoti izstādē 25.maijā Mazsalacas 130.gadu jubilejā.

MĀRIS ZARIŅŠ

14.05.1991.

Fotoakcija

“Viena diena Mazsalacā”

14.05.1991.

“Viena diena Mazsalacā”

Izstādes atklāšana 25.05.1991.

Foto autors Gaidars Paegle.

Viena diena Mazsalacā 14.05.1991. Mazsalacas Vēstis, Nr. 8, 1991, jūnijs, 1.lpp.

Attēla kvalitāte uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 20.03.2026.

Foto autors Juris Naumovs.

Viena diena Mazsalacā 14.05.1991. Mazsalacas Vēstis, Nr. 8, 1991, jūnijs, 1.lpp.

Attēla kvalitāte uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 20.03.2026.

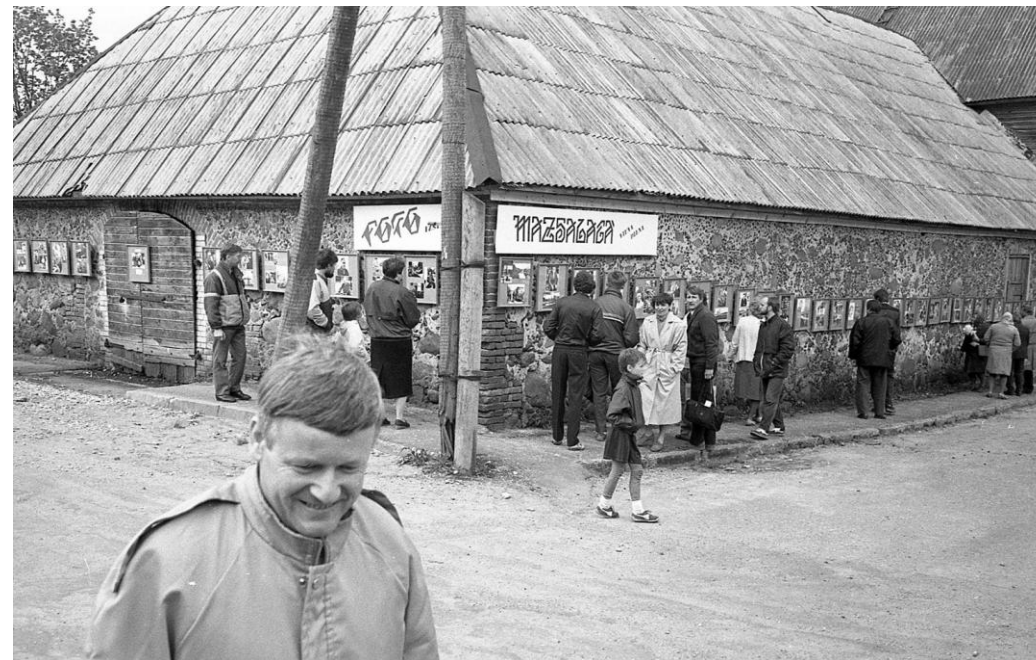
25.05.1991 Izstādes “Viena diena Mazsalacā” atklāšana

Akcijas "Viena diena Mazsalacā" laikā uzņemto fotogrāfiju izstādes pie ēkas sienas Rīgas ielā 17 un tās apmeklētāji. No kreisās puses pirmā Gunta Zariņa, trešais Arnolds Rudzītis, ceturta Daiga Rudzīte.
Foto Māris Zariņš

Fotogrāfijas priekšplānā redzama Gunta Zariņa.
Foto Māris Zariņš

Fotogrāfijas priekšplānā redzams fotogrāfs Aleksejs Kozīņecs, kurš arī piedalījās foto akcijā.
Foto Māris Zariņš

25.05.1991 Izstādes “Viena diena Mazsalacā” atklāšana

... es tak arī esot bildē.Tāds "čangals" jāu vien esmu, bet tomēr iešu apskatīt...

Dažas domas noklausītas izstādes
atvēršanas dienā 25.05.91.

... tas tak mans kaimiņš,
kas to būtu domājis,ka man
blakus dzīvo "boss"...

... un dakteris Radziņš.Tāds simpātisks vīrietis,
bet te nemaz pazīt nevar un ar dakšiņu maisa kafiju...

... tas gan ir baigais,skatās bildēs no mašīnas.
ja izstāde būtu kultūras namā,nemaz iekšā neietu...

26.05.1991.

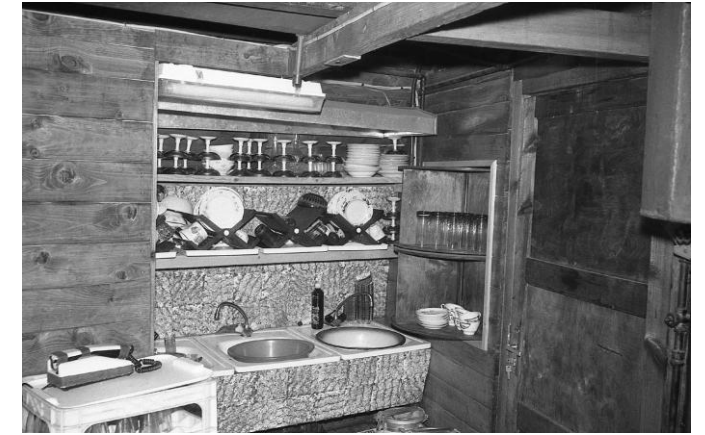
Pārvietojamā kafejnīcas MUCA atklāšana

Pirmā privātā un pārvietojamā kafejnīca Mazsalacas centrā.
Foto Māris Zariņš

Pārvietojamās kafejnīcas telpa - iekšskats.
Foto Māris Zariņš

Pārvietojamās kafejnīcas telpa - iekšskats.
Foto Māris Zariņš

Īpašnieks rūjienietis Vidulis Gailītis. Kafejnīcas ietilpība bija 30 cilvēki. Plānotais darba laiks no plkst. 11.00 līdz 14.00 un tad no plkst. 18.00. Mazsalacieši pirmo privāto kafejnīcu pilsētā sauca par “Mucu”, jo tai bija mucas forma.

03.07.1991.

Mazsalacas pilsētas pašvaldības reorganizācija

3. jūlijā likvidēja Mazsalacas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteju. Tās vietā izveidoja pilsētas valdi. Par valdes priekšsēdētāju tika ievēlēts Ojārs Beķeris, kuram 20 dienu laikā bija jā sastāda jaunā pilsētas valde.

Likvidēta pilsētas izpildkomiteja – izveidota pilsētas padomes valde. Mazsalacas Vēstis, Nr.8, 1991, jūnijs, 4.lpp.

Plāksne pie Mazsalacas pilsētas izpildkomitejas ēkas. 20. gs. 80. gadi.
Foto Māris Zariņš

01.09.1991.

Pārmaiņas mācību procesā Mazsalacas vidusskolā

Skolēnu formas tērpi nebūs obligāti jau trešo gadu.

Oktobrēnu, pionieru un komjauniešu organizācijas ir pašlikvidējušās.

10. klasē 5 obligātie mācību priekšmeti (dzimtā valoda un literatūra, matemātika, Latvijas un pasaules vēsture, svešvaloda, fiziskā kultūra) un 7 izvēles priekšmeti.

Kopsaimniecība "Skaņaiskalns" atvēlējusi skolai kapitāli atremontētu smago automašīnu.

Ļoti nepieciešams video magnetofons.

Pilsētas valde apņēmusies segt trenažieru komplekta iegādi.

Saruna ar Mazsalacas vidusskolas direktoru Guntaru Bērziņu. Mazsalacas Vēstis, Nr.12, 1991, septembris, 1. – 2.lpp.

Plāksne pie Mazsalacas vidusskolas (Valtenberģu muižas ēkas). 1990(?).
Foto Māris Zariņš

1991. gada rudens top mākslas skola - studija Skaņkalnes pagastā

Te nonākam arī pie secinājuma, ka mākslas skola vajadzīga arī šeit. Pateicoties Ziedoņa Ziedoņa kunga idejai, Ilzes Laizānes kundzes, Jāņa Brenguļa un Ojāra Beķera kungu materiālajai līdzdalībai, šī mākslas skola - studija Skaņkalnes pagastā top. Savukārt mēs - Biruta un Jānis Jansoni būsīm te skolotāji. Mēs nodibinājām un izveidojām Valmieras mākslas skolu, nostrādājām tajā kopā ar kolēģiem 15 gadus un šobrīd gaidām savus jaunos skolēnus.

Aicinām šoreiz visus, neatkarīgi no vecuma, lai redzētu, kam tad šī studija visvairāk vajadzīga. Atkarībā no pieteikušos vecuma mēs veidosim 2 grupas pa 15 skolēniem katrā. Tāpat kā mūzikas skolā, stundas notiks pēcpusdienās divas reizes nedēļā pa 4 stundām. Mācību priekšmeti ir zīmēšana, gleznošana, kompozīcija, darbs materiālā, ievads mākslas vēsturē.

Par mācībām būs jāmaksā. Šobrīd tas varētu būt ap 20 - 25 rubļi mēnesī. No tā jāiznāk algai diviem skolotājiem - katram ap 110 rbļ., apkopējai ap 50 rubļi mēnesī. Tad vēl valsts labā 37 % no kopējās summas un pāri paliek ap 500 rubļu gadā mācību materiālu iegādei. No šeit uzskaitītā ir uzskatāmi redzams, ka materiāli nepaliks bagātāki ne skolotāji, ne nabagāki vecāki, vienīgā bagātība, ko gūsīm abpusēji, būs garīgais gandarījums par darbu.

Vēl pēdējais, pats svarīgākais.

Skolas adrese: Skaņkalnes pag., Bērzu iela 2, dzīvoklis 19, telefona nav.
Cerams, ka pagaidām.

BIRUTA un JĀNIS JANSONI

Jansoni B. un J. Skaņkalnes pagastā mākslas skola – studija. Mazsalacas Vēstis, Nr.14, 1991, novembris, 1. – 2.lpp.

Attēla kvalitāte uzlabota, izmantojot Google Gemini AI 24.03.2026.

29.10.1991.

Seminārs “Kultūras nozīme tautas atveseļošanā” Mazsalacas Kultūras namā

Kultūras nama direktore Nellija Nurmika ar semināra dalībniekiem dalās domās par kultūras darbā sasniegto un vēl tikai sapņos izloloto. [..] **LKF Mazsalacas kopas dalībnieki ir iecerējuši bijušo Pētera Birzgaļa, tagadējo Rīgas ielu - pārvērst par ielu - muzeju.**

Pirmais apskates objekts būtu mākslas fotogrāfa Māra Zariņa idejās tapusī, pamazām par realitāti **topošā izstāžu zāle.** Kultūras fonds piešķīris 15 000 rbl. kokmateriālu iegādei.

Nākošais objekts - Hirtes muzejs, kur ir ziedojumu kastīte topošajai izstāžu zālei - pagaidām tajā ir bijis 128 rbl. un 1 ASV dolārs. [..] Un tā - nākošie objekti šai ielā - aptieka, pienotava, vecais krogs... Māju īpašnieki jau tagad nedrīkstētu vienpersonīgi mājas krāsot, kādā krāsā grib."

Paldies par uzmanību!

Dzelzceļa pārvads Mazsalacā. 1990(?).

Foto Māris Zariņš